

Het landschap van Nederland en het Nationaal Archief

In Nederland is de ruimtelijke ordening bij uitstek een terrein waarop het Nationaal Archief inbreng kan leveren, als ideeënmachine, als inspirator, maar ook als kwaliteitsbewaker. Want de kwaliteit van onze leefomgeving staat nadrukkelijk in de belangstelling, hetgeen onder meer is af te lezen aan het succes van het project *Belvedere*. Die kwaliteit wordt mede bepaald door onze wijze van samenleven, onze cultuur, die dan ook metterdaad kan worden ingezet bij de inrichting van Nederland. Van belang daarbij zijn vooral een bredere publieke participatie, meer uitwisseling en krachtenbundeling binnen de culturele sector en het ontwikkelen en beschikbaar stellen van bruikbare kennis.

Het Nationaal Archief wil zich de komende jaren presenteren als een *Fundgrube* voor de identiteit van Nederland in de 21e eeuw.

Het huidige Nederlandse landschap is immers gebaseerd op eeuwenlange ontwikkelingen en hedendaagse gevoelens. Centraal staat de relatie tussen het huidige landschap en de enorm rijke hoeveelheid aan bronnen die iets vertellen over de wordingsgeschiedenis.

Een concreet voorbeeld is het project 'Woonomgeving', waaraan het Nationaal Archief in 2002 en 2003 een bijdrage levert. De 'Woonomgeving' is onderdeel van het grote project 'De Kleur van Nederland', dat de Nederlandse archieven door middel van digitalisering wil ontsluiten voor een breed publiek. Nauw betrokken bij het deelproject zijn de Rijksarchiefdienst als beheerder van de basisgegevens van de kadastrale administratie

sinds 1832 (Limburg 1841), het Kadaster als oorspronkelijke archiefvormer en de DIVA, de archiefkoepel in Nederland.

In brede zin is de doelstelling van het project informatie over de woonomgeving en persoonsinformatie te integreren en deze op laagdrempelige en moderne wijze beschikbaar te stellen. Tegelijkertijd is dit project de realisatie van samenwerking tussen erfgoedinstellingen en de ontwikkeling van nieuwe methoden met betrekking tot het gebruik van historisch materiaal.

Ter gelegenheid van de officiële start van het Nationaal Archief als actieve nationale erfgoedinstelling is de gelegenheid aangegrepen de bijzondere aandacht te vragen van verschillende doelgroepen voor wie het Nationaal Archief van betekenis is. Aan een ieder die zich in Nederland met de inrichting van de ruimte in heden en verleden bezig houdt, staat een onvoorstelbaar rijke schat aan historisch materiaal ter beschikking. Bevordering van het gebruik en de waardering van dat materiaal is het doel dat het Nationaal Archief zich de komende jaren heeft gesteld. De inhoud van dit speciale nummer van het Historisch-Geografisch Tijdschrift verraadt veel: de interesse en deskundigheid van de historisch-geografen, de diversiteit en de waarde van het culturele erfgoed, de toenemende waardering van de eigen omgeving en... het on-schatbare bronnenmateriaal in de Nederlandse archieven.

De directeur van het Nationaal Archief
DR MAARTEN W. VAN BOVEN